

Рецензия

от Проф. д-р Виктория Цветанова Дойчева, дм

Катедра „Епидемиология и хигиена“, МУ – София

външен член на Научно жури , определено със Заповед № 995/
29.03.2022г. на Ректора на МУ-Плевен

Относно: дисертационен труд на д-р Калина Димитрова Терзиева, докторант на самостоятелна подготовка към Катедра „Инфекциозни болести, епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ при МУ-Плевен, на тема: „Вирусен хепатит С - епидемиологични, социално-демографски, клиничко-лабораторни и вирусологични проучвания“

Научени ръководители: доц. д-р Галя Ганчева, дм

доц. д-р Милена Карчева, дм

за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Епидемиология“ в професионално направление „Медицина“ от област на висше образование „Здравеопазване и спорт“

Рецензията е изготвена съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ- Плевен..

Биографични данни и професионално развитие

Д-р Калина Терзиева е родена на 20.02.1971 г. в гр. Плевен. Висшето си образование по специалност „Медицина“ завършва в МУ- гр. Плевен през 1997 г. От 1998г. Започва работа като лекар-ординатор в СЗУ с. Телиш. От 2001г. За кратко е медицински представител на MSD- България. През периода 2001г.-2002 г. Работи в РЗОК гр. Плевен. От 2003г. до 2016 г. д-р Терзиева работи в РЗИ гр. Плевен като главен инспектор. От м. октомври 2016г. е асистент в Катедра „Инфекциозни болести, епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, МУ- Плевен. През 2007 г. Придобива специалност „Епидемиология на инфекциозните болести“. Владее добре английски език и има много добра компютърна грамотност.

Актуалност на дисертационния труд

Избраната тема на дисертационният труд е съвременна и актуална. вирусният хепатит тип С е глобален съвременен проблем. механизъмът на предаване на инфекцията е обусловен главно от социални фактори- социалните контакти и взаимоотношения, както и медицинската дейност. Съвременните предизвикателства пред епидемиологията на ВХС са свързани с контрола и надзора на инфекцията сред доминиращите варианти на кръвния механизъм на предаване- рисковата група употребяващи венозно и инхалаторно наркотици, при която разпространението на инфекцията е най- високо, при която нивото на серопозитивност достига 70-90%.

Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд е написан на 225 стандартни страници и е богато онагледен с 13 таблици и 85 фигури. Състои се от Въведение, Литературен обзор, Собствени проучвания, разделени в 9 глави. Десетата глава включва Обобщени изводи, заключение, и приноси. Библиографската справка включва 444 литературни източници- 76 на кирилица и 368 на латиница. повечето от последните 10 години.

Литературният обзор е написан компетентно и е структуриран в съответствие с изискванията, като осветлява подробно и всеобхватно всички аспекти на етиологията, клиниката, диагностиката, терапията, епидемиологията , контрола, надзора и профилактиката на ВХС. От него проличава ,че разработваният проблем се познава много добре от дисертантката. Задълбочено са представени методологичните аспекти на епидемиологичното проучване и контрола на ВХС.

В **Собствените проучвания** д-р Терзиева прави задълбочен анализ на епидемиологичните и клинични характеристики на ВХС и предлага мерки за оптимизиране на контрола върху тази инфекция.

В **първа глава** са посочени целта, задачите, материалите и методите на изследването. Целта е ясно и точно формулирана. Набелязани са 7 задачи за нейното постигане. Изчерпателно са посочени използваните методи.

Във втора глава дисертантката извършва проучвания относно заболяемостта и регистрираните случаи на хепатит С в Р България и регистрираните случаи на вирусен хепатит С в КАБКИС – гр. Плевен за периода 2008-2021 г. като извършва задълбочен анализ на данните.

В трета глава д-р Терзиева представя резултатите от своите епидемиологични проучвания върху демографски показатели (възраст, пол) на случаи с лабораторно потвърден вирусен хепатит С и рискови фактори относно хепатит С при случаи с лабораторно потвърден вирусен хепатит С като компетентно интерпретира получените резултати.

В четвърта глава дисертантката представя резултати от проучвания на хоспитализирани болни с водеща диагноза вирусен хепатит С или придружаващ такъв и обсъждането им, като извършва задълбочен анализ на анамнестичните данни на коморбидитета и на клинично-лабораторните показатели.

В пета глава са представени резултатите от проучвания на дисертантката относно разпространението и молекулярно-генетичната характеристика на HCV сред донори на кръв като са определени генотип и субгенотип и са обсъдени получените резултати.

В шеста глава д-р Терзиева представя резултати от проучвания относно молекулярно-генетични индикатори като част от епидемиологично проучване на пациенти с вирусен хепатит С като са използвани последно поколение изследователски методи чрез съответното оборудване и апаратура. Дисертантката прави извода, че молекулярната епидемиология е нов акцент, който надгражда класическата, базирана на имуноанализ, и дава нови перспективи.

В седма глава са представени резултати от проучвания относно молекулярно-генетични индикатори на пациенти с вирусен хепатит С като е съставен подробен работен протокол, определени са генотип и субгенотип и вирусен товар като дисертантката извършва обсъждане и обобщаване на получените резултати.

В осма глава д-р Терзиева е представила подробно и компетентно разработване и апробиране на модели на епидемиологично проучване на лица с доказан ВХ С от актуални рискови групи в област Плевен.

В девета глава дисертантката разработва методи за оптимизиране на епидемиологичния контрол при вирусен хепатит С чрез разработване и описание на алгоритъм с приложение на социално-демографски показатели и генетични маркери в епидемиологичните проучвания

Обобщените изводи, които прави дисертантката са разпределени в 15 основни извода с които съм напълно съгласна.

Приносите са разделени на приноси с оригинален характер- 4 и приноси с научно-приложен характер-7 , които аз напълно приемам.

Автореферат и публикации свързани с темата на дисертационния труд

Авторефератът към дисертационния труд отразява правилно структурата му и съдържа най-важните резултати и изводи от проучването.

Във връзка с темата на дисертационния труд д-р Терзиева представя 4 научни публикации, от които 1 на английски език и 1 участие в научен форум.

Заклучение

В заключение, считам, че дисертационния труд на д-р Терзиева за придобиване на образователна и научна степен **„доктор“** по актуалност, обем на проучването, методология, изводи, конкретни научни и научно-приложни приноси отговаря напълно на критериите на Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ- Плевен.

Във връзка с всичко гореизложено давам своята **положителна оценка** и препоръчвам на членовете на Научното жури да присъдят на **д-р Калина Димитрова Терзиева** образователната и научна степен **„доктор“** по научната специалност „Епидемиология“.

06.04.2022г.

Проф. д-р В. Дойчева, дм

